

A FOGYATÉKOSOK SPORTJA ÉS A LABDARÚGÁS

**1. A fogyatékosok sportja
és az általános
sportmozgalom kapcsolata
A fogyatékkal élő emberek
sportjának
elhelyezése az általános
sportmozgalomban**

1.4. A fogyatékos emberek bekapcsolódása a sportéletbe

A sport iránti igény általános kiteljesedésével egyre több fogyatékos ember is bekapcsolódott a sportolók körébe

Siketek, látássérültek – a 20. század elején

Mozgássérültek – különösen a világháborúk után

Értelmileg sérültek – 60-as évek nemzetközileg, M. o. -70-es és -80-as évek

- **Fordulásjelző koppintó**
- **Látássérültek versenyén**

2. Fogyatékosok sportja alapismeretek

2.1. Fogyatékosok meghatározása a sporttörvény alapján

2004. évi I. törvény a sportról 77. §

e) fogyatékos személy: a mozgáskorlátozott, az értelmi fogyatékos, a siket, illetve nagyothalló, a szervátültetett, valamint a vak vagy gyengénlátó természetes személy,

Fogyatékosági típusok megnevezése

Nagy fokú érzékenység tapasztalható

Értelmi fogyatékos, értelmi sérült

Hallássérült (siket) – „süket” kerülendő

Látássérült

Mozgássérült, mozgáskorlátozott

Szervátültetett

3. A fogyatékosok sportja és a labdarúgás

Fogyatékosági ágak a sporttörvényben

Fogyatékosági ág

labdarúgás M.o-on

Értelmi fogyatékos

van

Hallássérült

van

Látássérült

van

Mozgássérült

nincs

Szervátültetett

nincs

Labdarúgás versenyszabályok

Adaptált versenyszabályok = a FIFA szabályok módosítása a fogyatékoság specifikumának megfelelően

Fogyatékosági ág	Adaptált szabályok
Hallássérültek labdarúgása	nincsenek
Látássérültek labdarúgása	vannak
Értelmi fogyatékosok labdarúgása	a versenyrendszertől függ

3.1 Hallássérültek labdarúgása

A hallássérült sérült emberek sportolásra kiható sajátosságai

- a hallás kiesése – folyamatos hangingerek hiánya, nem tájékozódnak hallással – a valóság mozaikszerű észlelése, értékelés vizuális infók alapján
- a vizuális észlelés teljessége a halláson alapul (pl. hangok, zajok irányába nézünk)
- Intellektuálisan egyáltalán nem sérültek, de gyakori félreértés, nehezkesebb helyzetértékelés

Hallássérült emberek labdarúgása

Hérincs Róbert
elnök

Magyar Hallássérültek Labdarúgó Szövetsége

-
- Hangjelzés mellett – zászlójelzés, nagy nemzetközi tornákon fényjelzéssel kiegészítve
 - Mivel a hanghatásokat „siketek” nem észlelik, a gyors játékokban a vizualitás jelentősége jóval nagyobb
 - Ajánlatos, ha az edzőjük jelnyelven mondja el a hallássérült labdarúgóinak a taktikai kérését, így módon ennek megértése és betartása valószínűbb
 - Ez jelnyelvi tolmáccsal is megoldható, mint külföldi edzők esetében a nyelvi tolmáccsal

SSC-s Szilágyi kapura lő...

Meccs szünetében Kohári Csaba mester jelnyelven tart eligazítást a fiúknak, eközben néhány siket kézfeltartással jelzi h. mondandója lenne...

Látszólag ugyanolyan értékű sportolók, csak nem hallanak...

3.2. Látássérültek labdarúgása

A látássérült emberek sportolásra kiható sajátosságai

- ismeretszerzésük elsősorban tapintáson és halláson alapul
- hallásuk segítségével igen pontosan tájékozódnak a környezetükben: az apró zörejek, hangok számukra igen fontos útbaigazítást adnak a körülöttük történő változásokról
- a tárgyak megismerése elsősorban tapintás útján történik
- látókhoz képest a legegyszerűbbnek tűnő cselekvéshez is fokozott emlékező- és kombinálóképességre van szükség

A photograph of blind football players and a referee on a blue field. Three players in green jerseys and white shorts are walking in a line, each wearing a white blindfold and being guided by a teammate. A referee in a yellow shirt and black pants is walking alongside them. The background shows a pink and blue stadium setting with other players and spectators.

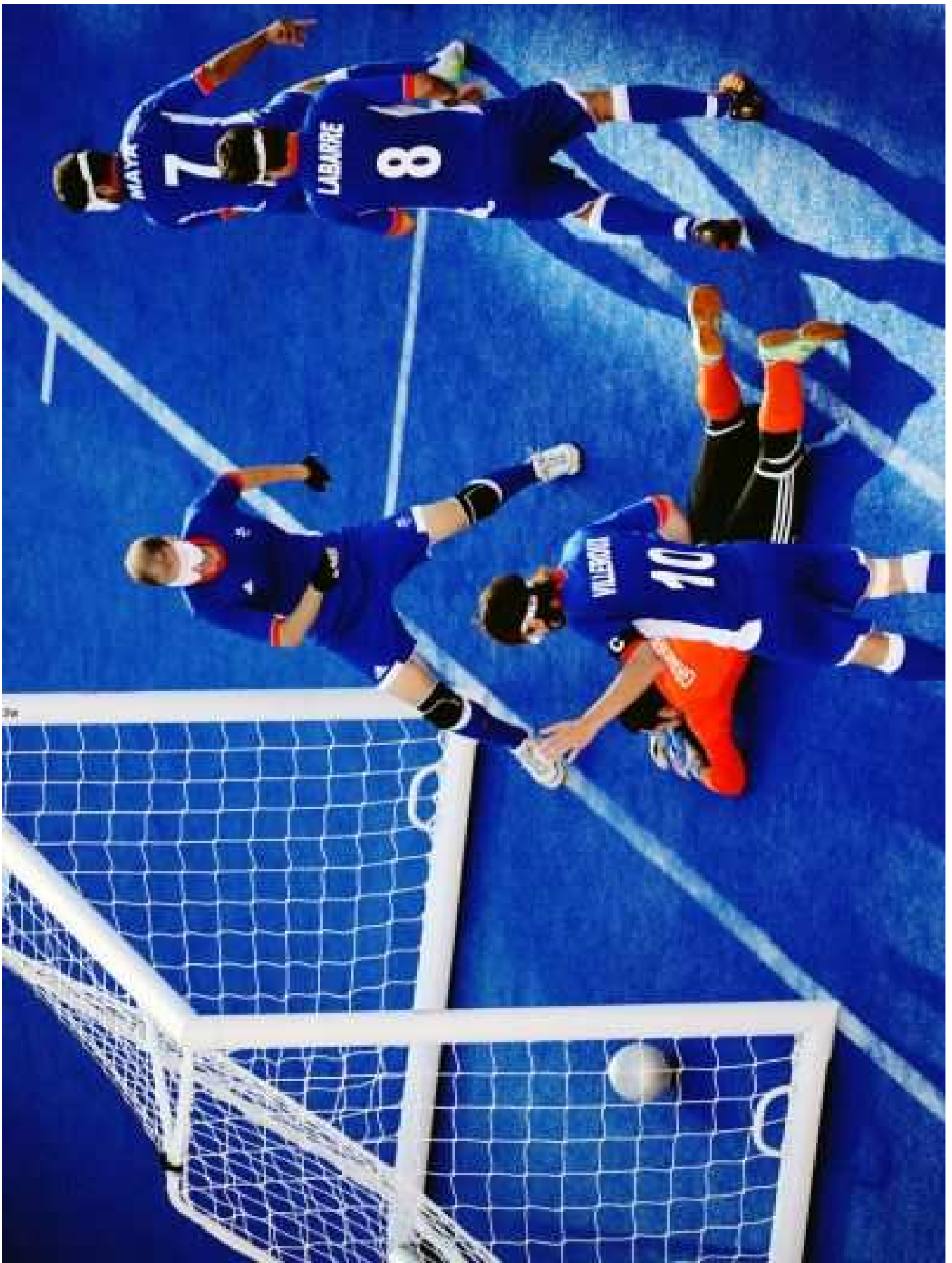
„Vakfoci”

Gombás Judit, elnök
Látássérültek Szabadidős Sportegyesülete (LÁSS)

Szabályok

A csapatokat 4 mezőnyjátékos és egy kapus alkotja. A kapus gyengénlátó, vagy látó személy. A csapattagok tájékozódását az ellenfél kapuja mögött elhelyezkedő, ún. caller segíti. A játékot kizárólag palánkos pályán lehet játszani, hiszen a labda elgurulását csak így lehet megelőzni, ill. a csapattagok biztonsága is csak ily módon garantálható.

3.3. Az értelmi fogyatékosok labdarúgása

Az értelmileg sérült emberek sportolásra kiható sajátosságai

- Gondolkodásbeli problémáik miatt – a szabályokat nehezebben értik meg és tartanak be, egyszerűsített formákra kell törekedni.
- Lényegesen csekélyebb kombinatív készséggel rendelkeznek, nehezebben alkalmazkodnak az adott helyzetekhez

Mozgásukat sokszor jellemzi szomatikus retardáció, ügyetlenség, a finom motorika fejletlensége, különösen az értelmileg akadályozott személyek esetében testi, fiziológiai eltérések.

Tér és időbeli tájékozottságuk gyakran sérült – nehezen értik meg pl. a fölé, alá, mellé szavak értelmét.

Jellemző probléma az irányjelző szavak (jobbra, balra) megértése. A sorrendiség megjegyzése is nehézséget okoz.

Sokkal több ismételésre, gyakorlásra van szükségük, tanulásuk mechanikus, nem látják az összefüggéseket. *Erőteljesebb motiváció szükséges, több bátorítást igényelnek* kisebb mértékű érdeklődés, könnyebben elvesztik kedvüket kudarcélményt követően.

**Versenyrendszer
adaptált versenyszabályokkal
és a versenyzők további csoportosításával**

3. A Speciális Olimpiák versenyrendszere

3.1 - adaptált labdarúgó játékszabályok

3.2 - csapatok csoportosítása (divizionálás)

Alkalmazhatók-e az épek sportjának szabályai?

Nézzük meg az alábbi focistákat!

3.1 Adaptált játékszabályok A SPECIÁLIS OLIMPIA labdarúgás játékszabályai

Összeállította:
Czémán Imre
MSOSZ
Labdarúgás szakágvezető

. A játéktér

50

Ua.

Három féle méretű pálya
használatos

-5 fős 30x40m

-7 fős 40x60m

-11 fős csapatoknak megfelelően ua.

-Talaja füves

A játékosok száma

- SO
- 5 fő 10 fő
nevezhető
- 7 fő 11 fő
nevezhető
- 11 fő 16 fő
nevezhető

Mérkőzések időtartama

- SO
 - 5 fős 2x 15 perc
 - 7 fős 2x 20 perc
 - 11 fős 2x 40 perc
- Divíziós mérkőzések
 - 2x 10 perc
- 1 játékos 1 nap 80 perces játszhat maximum

Egyesített csapat

- Ép értelmű és fogyatékkal élő játékosok 1 csapaton belül ugyanazon feltételekkel játszanak. (nem lehet domináns az ép játékos!)
- 5 fősnél 3 partner nevezhető ebből kettőnek folyamatosan a pályán kell lennie.
- 7 fősnél 5 partner nevezhető ebből háromnak folyamatosan pályán kell lennie

3.2 Divizionálás

Fogyatékos sportolók csapatainak osztályba sorolása

- Összeállította:
 - Czémán Imre
 - MSOSZ
- Labdarúgás szakágvezető

Azonos játékerőt képviselnek-e
a filmben szereplő játékosok?

Összegzés

- az SO rendszerén belül csoportosításokra
3 alapelv szerint kerül sor:

- Nemek szerint

- Életkor szerint

- Képesség szerint

Divizionálás képesség szerint (felmérés) szempontjai

1. Egyéni fizikai felkészültség
2. Egyéni labdakezelési szint
3. Kapusteljesítmény
4. Csapatteljesítmény

2. Egyéni labdakezelési szint

(cselezés, labdabiztosság, lövés, fejelés, szerelés, védekezés)

4 szint

3. Kapusteljesítmény

- Tudatosság
- Helyezkedés
- Védés, blokkolás
- A labda játékba hozása

4. Csapatteljesítmény

- Tudatos csapatjáték
- Helyezkedés
- Taktika

Special Olympics
HUNGARY

4. Labdarúgás bemutatása
egy fogyatékos sportszövetségen belül
A MAGYAR SPECIÁLIS OLIMPIA
SZÖVETSÉG

Európai Speciális Olimpiák (SOEE) és a labdarúgás fejlesztése

SOEE – UEFA együttműködési szerződés,

- anyagi támogatás Grassroots
- SOEE - Nike anyagi támogatás a női labdarúgás fejlesztésére
- Vodafone Európa Alapítvány – támogatás az egyesített sport fejlesztésére
- Johan Cruyff Alapítvány támogatása SO Európai Labdarúgó Hét eseményeire

SOEE „labdarúgó nagykövetek”

- SOEE foci nagykövetek – Kaka, Artilles (Arg), David James (UK), Carlos Parreira, Teofilio Cubillas
- SOEE foci egyesület nagykövet – Internazionale
- Globális nagykövet klub – Tottenham
- Globális nagykövet válogatott – Írország válogatottja

Európai Labdarúgó Hét

- 10 alkalommal 58 országban (SOEE régió Európa + szovjet utódállamok)
- Kb. 50.000 fő – labdarúgó mérkőzések, demonstrációk, közös edzések élvonalbeli csapatok játékosaival pl. Inter

Labdarúgás

- Legnépszerűbb csapatsport
- SOEE támogatja pályázatok útján
- Labdarúgó nagykövet Hrutka János
- Együttműködési szerződés megkötése az MLSZ Grassroots programmal 2011.
- Európai Labdarúgó Hét - demonstráció, közös bevonulás az élvonalbeli játékosokkal az NBI-es labdarúgó ligában